

Jaarverslag 2015 in vogelvlucht

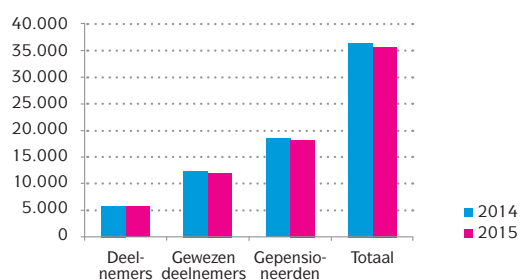
Voor pensioenfondsen was 2015 een pittig jaar. Ze hadden last van de lage rente en de strenge nieuwe regels van de overheid. Dat gold ook voor APF. We zetten de belangrijkste ontwikkelingen voor u op een rij. Wilt u alle details over 2015 weten? Lees dan het volledige jaarverslag op onze website: www.pensioenfondsapf.nl.

1. Hoe was ons fonds samengesteld in 2015?

Wie zijn aan APF verbonden? Dat zijn deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden. Tellen we deze drie groepen bij elkaar op, dan zien we dat het totale aantal iets daalde: van 36.422 naar 35.647. De verhouding tussen deze groepen veranderde ook maar weinig.

- Het aantal actieve deelnemers daalde licht: 5.665 in 2015, 135 minder dan in 2014. Er gingen meer medewerkers weg bij AkzoNobel dan dat er in dienst traden.
- Ook het aantal gewezen deelnemers (oud-medewerkers die ooit pensioen opbouwden bij APF) nam af: 11.981 in 2015, 469 minder dan in 2014. Sommigen

- namen hun APF-pensioen mee naar een nieuw pensioenfonds (de zogenoemde waardeoverdracht), andere gewezen deelnemers gingen met pensioen.
- Het aantal gepensioneerden daalde iets: 18.172 in 2015, 171 minder dan in 2014. Het aantal mensen dat met pensioen ging was lager dan het aantal gepensioneerden dat overleed.

2. Onze financiële situatie: hoe deden we het in 2015?

Bijna alle pensioenfondsen kampten in 2015 met dalende dekkingsgraden. Ook APF. Een aantal pensioenfondsen zakte onder de kritieke grens waardoor verlaging van de pensioenen nodig bleek. Dat is bij APF niet het geval. We sloten 2015 boven deze kritieke grens af. Wel besloot het bestuur eind 2015 om de pensioenen van deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden per 1 januari 2016 niet te verhogen met een toeslag.

Herstelplan ingediend

Eind 2015 stond onze dekkingsgraad op 106,8%. De dekkingsgraad geeft aan hoe financieel gezond we zijn. Bij 100% hebben we precies genoeg geld om de huidige en toekomstige pensioenen uit te betalen.

Volgens de eisen van De Nederlandsche Bank (DNB) zijn we pas echt gezond bij een dekkingsgraad van 118,5%. Dan hebben we genoeg vet op de botten en kunnen we een stootje hebben. Zitten we onder 118,5%, dan is er sprake van een tekortsituatie en moeten we bij DNB een herstelplan indienen. In dit plan staan de maatregelen die we nemen om de dekkingsgraad weer op peil te brengen. Omdat we eind 2015 onder het niveau van 118,5% zaten hebben we in maart 2016 een herstelplan ingediend. Uit ons herstelplan blijkt dat er in 2016 geen verlaging van het pensioen plaats hoeft te vinden. Eind 2016 is het volgende peilmoment. De dekkingsgraad op dat moment bepaalt of we de pensioenen in 2017 moeten verlagen. Op dit moment kunnen we daar nog niets over zeggen.

3. Historisch lage rente blok aan ons been en rendementen daalden licht

De rente bereikte in 2015 een historisch lage stand. Dat is voor pensioenfondsen slecht nieuws. Dat komt vooral door de renteregels die de overheid hieraan koppelt. De overheid dwingt pensioenfondsen er

rekening mee te houden dat de rente nog heel lang heel laag blijft. Bij de berekeningen die pensioenfondsen maken voor de verre toekomst (over 50 jaar en verder) pakt die lage rekenrente negatief uit. Dat is terug te

zien in de dekkingsgraad die onze financiële gezondheid aangeeft. Die liet in 2015, mede door de gedwongen rekenregels, een duidelijke daling zien.

Tegen de nadelige effecten van een lage rente heeft APF zich deels ingedekt. Dat kost veel geld. In 2015 is deze afdekking teruggebracht. Ook omdat we dan beter profiteren van het moment dat de rente weer omhoog gaat.

Rendement beleggingen: lichte daling

Na mooie resultaten in 2014 lieten onze beleggingen in 2015 een kleine daling zien (rendement: -0,8%). In de eerste maanden van 2015 ging het nog de goede kant op. Het herstel van de economie in Nederland en de eurozone zette door, al was de groei bescheiden. De terugval in China en Rusland gooide roet in het eten. Ook de spanningen in het Midden-Oosten en de terroristische aanslagen deden de financiële markten geen goed.

4. Ook in 2015 veel aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Natuurlijk is het rendement op onze beleggingen van groot belang. Maar niet ten koste van alles. We hebben strikte regels voor het risico dat we willen lopen. Ook hebben we regels voor bedrijven waarin we niet willen beleggen omdat we die niet maatschappelijk verantwoord vinden.

De discussies of verantwoord beleggen ten koste gaat van het rendement, zijn verstomd. Het omgekeerde blijkt het geval: de meest gezonde bedrijven zijn duurzame bedrijven. In 2015 is aandacht besteed aan de duurzaamheid van de bedrijven waarin we beleggen.

APF belegt niet in bedrijven die clusterbommen of andere controversiële wapens maken. Ook wijzen we

bedrijven af waar sprake is van kinderarbeid of bedrijven die onvoldoende oog hebben voor het milieu of mensenrechten. Ieder half jaar leggen we in een rapportage verantwoording af over de activiteiten op het gebied van verantwoord beleggen. Heeft APF aandelen of obligaties van een bedrijf dat in de fout gaat? Dan krijgt het bedrijf een rode stip. Neemt het bedrijf binnen 2 jaar geen maatregelen, dan stopt APF de belegging in dit bedrijf.

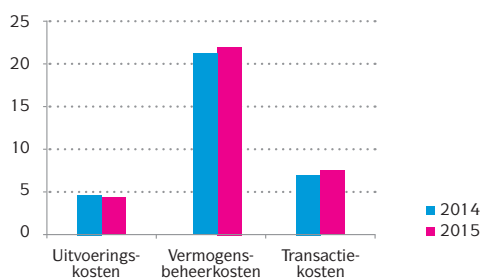
Ook beoordelen we landen

Bij Maatschappelijk Verantwoord Beleggen gebruikt APF het Global Compact van de Verenigde Naties (VN) als uitgangspunt. Naast het uitsluiten van bedrijven, wordt er ook naar landen gekeken. APF koopt geen staatsobligaties van landen die op de sanctielijst staan van de VN en de Europese Unie.

5. Oog voor kosten

Ondanks toenemende eisen van de overheid lukte het om in 2015 de uitvoeringskosten van ons pensioenfonds iets terug te dringen. De vermogensbeheerkosten en de transactiekosten stegen iets.

Bij het bestuur staat duidelijkheid over de kosten hoog in het vaandel. In het complete jaarverslag vindt u uitleg over de uitvoerings- en beheerkosten. Het bestuur stelt hiervoor jaarlijks een begroting op en controleert per kwartaal of de werkelijke kosten overeenstemmen met de begrote kosten. In dit verkorte jaarverslag vindt u alleen de kerncijfers.

Kosten van de uitvoering: € 4,5 miljoen, per verzekerde € 126

Uitvoeringskosten zijn onder meer administratiekosten, bestuurskosten, kosten voor communicatie en helpdesk, controle- en advieskosten en accountantskosten.

Kosten vermogensbeheer: € 22 miljoen

Jaarlijks beoordeelt APF of de kosten in relatie tot het belegd vermogen acceptabel zijn. APF heeft hiervoor onder meer in 2015 deelgenomen aan het IBI Benchmark onderzoek. Hierbij zijn de vermogensbeheerkosten van vergelijkbare pensioenfondsen naast elkaar gelegd. APF week niet af van het gemiddelde. De kostenstijging in 2015 wordt vooral veroorzaakt door de hoge beheerkosten omdat in 2015 voor het eerst een vol jaar hedgefonds en hypotheek in de portefeuille zaten.

Transactiekosten: € 7,5 miljoen

Transactiekosten zijn kosten die het pensioenfonds betaalt voor de uitvoering van de aan- en verkoop van effecten. Deze kostenstijging heeft vooral te maken met het besluit om de renteafdekking te verlagen.